

SYLABUS

Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. R. Łazarskiego – Warszawa – 2010 rok

Przedmiot: **Zarządzanie ryzykiem II**

Prowadzący zajęcia: dr Tadeusz T. Kaczmarek - Dr T.T. Kaczmarek jest absolwentem Wydziału Handlu Zagranicznego - Szkoły Głównej Handlowej (SGH) w Warszawie. Jest autorem kilku książek na temat ryzyka i zarządzania ryzykiem. Kolokwium habilitacyjne zdał w Kolegium Gospodarki Światowej SGH w 2001 roku. Posiada bogate doświadczenie w praktyce biznesowej. Od 10 lat prowadzi dydaktykę w WSHiP i innych Uczelniach ekonomicznych Stolicy. Wykłada także problematykę ubezpieczeń, finansów krajowych i międzynarodowych oraz globalistykę.

Strona: www.kaczmarek.waw.pl

Tryb studiów: stacjonarne i niestacjonarne

Forma zajęć: wykład - 30 godzin

Rygor zaliczenia przedmiotu: egzamin

Punkty ECTS: według obowiązujących zasad

Cel kształcenia: Studenci mają poznać i zrozumieć zdywersyfikowane zagrożenia ryzykiem w warunkach gospodarki globalnej. W czasie zajęć zostaną im przedstawione skuteczne narzędzia zarządzania ryzykiem. Zainteresowanie ryzykiem i *Risk Management* zostało zintensyfikowane po zamach terrorystycznych w N.Y. – po 11 września 2001 roku.

Studenci powinni nauczyć się analizowania sytuacji wywołujących ryzyko w przedsiębiorstwie i jego otoczeniu oraz stosować właściwe narzędzia przeciwdziałania ryzyku.

Bezpośrednie powiązanie przedmiotu z innymi przedmiotami:

Wymagane wiadomości z: mikro i makroekonomii, matematyki i statystyki.

Podbudowuje takie przedmioty jak: bankowość, finanse przedsiębiorstw, ubezpieczenia.

Treść programu:

Data zajęć	Tytuły wykładów	Podręczniki obowiązkowe Autor, tytuł publikacji, wydawnictwo, rok wydania
1 17.02	Kompleksowy system zarządzania ryzykiem operacyjnym	Wykład oraz T.T. Kaczmarek, <i>Ryzyko i zarządzanie ryzykiem.</i> – <i>Ujęcie interdyscyplinarne</i> , DIFIN Warszawa 2008. –

		str. 13-48. A. Damodaran, Ryzyko strategiczne , Warszawa 2009
2 24.02	Ryzyko walutowe i możliwości zabezpieczenia się przed nim	Z. Zawadzka, Zarządzanie ryzykiem w banku komercyjnym, Poltext Warszawa 1996, s. 155-191. T.T. Kaczmarek, Zarządzanie ryzykiem handlowym, finansowym, produkcyjnym , ODDK Gdańsk 2002 T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem . – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2008.
3 03.03	Zarządzanie ryzykiem finansowym	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem .. – jak wyżej, str. 176-227. A. Damodaran, Ryzyko strategiczne , Warszawa 2009
4 10.03	Controlling ryzyka finansowego w przedsiębiorstwie	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem . – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2008, str. 136-151.
5 17.03	Rating i jego znaczenie w zarządzaniu ryzykiem Agencje ratingowe – metody i kryteria oceny wiarygodności finansowej i ekonomicznej podmiotów gospodarczych	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem . – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2006. str. 95-111. Plus Wykład.
6 24.03	Fikcyjne opcje – oszustwa finansowe	T.T. Kaczmarek, Globalna gospodarka i globalny kryzys , DIFIN Warszawa 2009. J. Hull, Kontrakty terminowe i opcje , WIG-Press Warszawa 1999,
7 31.03	Bioterroryzm – Globalne ryzyko	P. Kępka, Bioterroryzm. Polska wobec użycie broni biologicznej, Difin Warszawa 2009, s. 19-71. T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem . – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2005. Plus Wykład
8 14.04	10 zasad zarządzanie ryzykiem przedsiębiorstwa	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem . – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2008, s.129-135. A. Damodaran, Ryzyko strategiczne , Warszawa

		2009
9 21.04	Rola ubezpieczeń w zarządzaniu ryzykiem	Zarządzanie ryzykiem , red. K. Jajuga, PWN Warszawa 2007, s. 191-318 T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2008.
10 28.04	Ryzyko pogodowe. – Rola pogodowych instrumentów pochodnych	Wykład
11 05.05	VaR jako standard zarządzania ryzykiem	A. Damodaran, Ryzyko strategiczne , Warszawa 2009, s. 132 i nast., 247-279.
12 12.05	Ryzyko w handlu międzynarodowym: - ryzyko krajowe i zagraniczne	T.T. Kaczmarek, Ryzyko w handlu międzynarodowym , ODDK Gdańsk 2004. str. 181-205.
13	BCM – Obszary ryzyka w działalności przedsiębiorstwa	T.T. Kaczmarek, G. Ćwiek, Ryzyko kryzysu a ciągłość działania. – Business Continuity Management, DIFIN Warszawa 2009, s.77 - 105.
14	Nowe obszary ryzyka w globalnej gospodarce	T.T. Kaczmarek, Ryzyko i zarządzanie ryzykiem. – Ujęcie interdyscyplinarne, DIFIN Warszawa 2008, str. 304-351.

Literatura dodatkowa:

G. Crawford, B. Sen, **Instrumenty pochodne**, Liber Warszawa 1998.

E.A. Helfert, **Techniki analizy finansowej**, PWE Warszawa 2004.

G. Borys, **Zarządzanie ryzykiem kredytowym w banku**, PWN Warszawa 1996

P.L. Bernstein, **Przeciw bogom. Niezwykłe dzieje ryzyka**, Wyd. WIGPRESS Warszawa 1997.

M. Iwanicz-Drozdowska, A. Nowak, **Ryzyko bankowe**, SGH Warszawa 2002.

Metody oceny:

Obecność na zajęciach obowiązkowa. Nieobecność na więcej niż dwóch zajęciach skutkuje koniecznością napisania eseju na temat podany przez wykładowcę i złożenie go na przedostatnich zajęciach w semestrze. Nieobecność na więcej niż 3 zajęciach skutkuje skreśleniem studenta z listy osób dopuszczonych do zaliczenia. (50% egzamin końcowy, 30% półroczowy, 20% inne, w tym referaty.)

Anglojęzyczny słownikzek głównych pojęć związanych z przedmiotem:

Accounting Risk: Potential for loss or for stimulation of pathological management actions resulting from inappropriate signals given by an accounting or financial reporting requirement.

Amortization: A broad term incorporating any non-cash charge to earnings and/or asset values, such as depreciation, depletion, write-offs of intangibles, prepaid expenses, and deferred charges.

Asset Turnover Ratio: Total sales divided by total assets.

Basis Price: A reference or benchmark price or rate.

Capital at Risk: Usually a measure of credit risk.

Competitive Currency Risk: Currency exchange rate risk that affects a firm's competitiveness in a product line also produced by a competitor whose costs are incurred in a foreign currency.

Break-Even Point: A price at which a transaction produces neither a gain nor a loss.

Country Risk: Legal, political, settlement, and other risks associated with a cross-border transaction into a specific country.

Credit Risk: Exposure to loss as a result of default on a swap, debt, or other counter party instrument.

Currency Risk: The probability of an adverse change in currency exchange rates.

Equity Risk Premium: The earnings yield on an equity benchmark index minus the risk-free rate.

Faire Game: A game between two participants in which the expected outcome is equal for both participants but all the stakes go to the winning player. A risk-averse person will reject a fair game.

Federal Reserve System: Central Bank of the U.S. created by Congress in 1914 and responsible for most aspects of U.S. monetary policy.

Force Majeure Clause: A contract provision that excuses one or both parties from part or all of their obligations in the event of war, natural disaster, or some other event outside the parties' control.

Globalization: The trend toward looking at economic and financial issues, instruments, and portfolios from a worldwide rather than a single-country viewpoint.

Index Fund: A fund designed to track the performance of a market index.

Interest Rate Risk: An adverse variation in cost or return caused by a change in the absolute level of interest rates, in the spread between two rates, in the shape of the yield curve. Or in any other interest rate relationship.

Legal Risk: The most important legal risks in financial risk management are legal capacity, or ultra vires risk.

Liability Risk Management: The application of risk control techniques to management of the payment obligations of a corporation, pension plan, insurance company, or any entity contractually obligated to make payments to debtors or beneficiaries over time.

Maverick Risk: The risk of staying too far from the herd in implementing an investment or risk management policy.

Moral Risk: Exposure to loss resulting from a willful, improper, or illegal act by an agent or country party.

Non-Systematic Risk: An element of price risk that can be largely eliminated by diversification within an asset class.

Price Risk: Exposure to loss as a result of a change in the market price of a physical commodity or a financial instrument.

Risk Management – The application of financial analysis and diverse financial instruments to the control and, typically, the reduction of selected types of risk.

Risk Transfer: The use of a security or contract to change the pattern of cash flows in a portfolio of assets or liabilities.

Total Return: Usually expressed as income plus any principal gain or minus any principal loss during a measurement period divided by principal (investment) and expressed as a percent.